

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

6. ČÍSLO / XXXI. ROČNÍK

17 Kč • 0,90 €

12. ÚNORA 2023

Z obsahu:

O duchovní neútěše (2)

Katecheze
papeže Františka
při generální audienci
16. listopadu 2022
na Svatopetrském
náměstí v Římě
- strana 2 -

**Blahoslavený
Michal Sopočko**
Libor Rösner
- strana 4 -

**Velehrad -
Cyrilometodějskou stezkou
do cíle všech poutníků**
Petr Bobek
- strana 6 -

**O dvanácti tisících
kilometrů a o významu
Velehradu**
Rozhovor s poutníkem
Mons. Janem Peňázem
- strana 10 -

**Církev má šest
nových ctihodných**
- strana 11 -

**Maminka Markéta (3)
Život matky Dona Boska**
Teresio Bosco
- strana 13 -

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

O duchovní neútěše (2)

Katecheze papeže Františka při generální audienci
16. listopadu 2022 na Svatopetrském náměstí v Římě

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a vítejte! Dnes pokračujeme v katechezi na téma rozlišování. Viděli jsme, jak důležité je číst, co se v nás děje, abychom nedělali ukvapená rozhodnutí na vlně momentálních emocí, kterých bychom pak litovali, až by bylo pozdě. To znamená číst, co se děje, a pak se rozhodovat.

V tomto smyslu může být i duchovní stav, který nazýváme neútěchou, kdy je v srdci všechno temné, smutné, tento stav neútěchy příležitosti k růstu. Pokud v nás totiž není trocha nespokojenosti, trocha zdravého smutku, zdravá schopnost pobývat v samotě a být sami se sebou, aniž bychom utíkali, riskujeme, že zůstaneme stále na povrchu věcí a nikdy

nenavážeme kontakt se středem své existence. Neútěcha způsobuje „chvění duše“: když je člověk smutný, jako by se mu chvěla duše; udržuje ho v bdělosti, podporuje bdělost a pokoru a chrání nás před větry rozmarů. To jsou nezbytné podmínky pro pokrok v životě, a tedy i v duchovním životě. Dokonalý, ale „aseptický“ klid bez citů nás činí nelidskými, jakmile se stane kritériem pro volbu a chování. Pocity nemůžeme přehlížet: jsme lidé a pocity jsou součástí našeho lidství; bez porozumění pocitům bychom byli nelidští, bez prožívání pocitů bychom byli lhostejní k utrpení druhých a neschopní přijmout své vlastní.

Pokračování na str. 5

Chceš-li, můžeš. Těmito slovy začíná dnešní první čtení z knihy Sirachovcovy. Lze jimi rovněž vyjádřit program duchovního života, který je určen všem, i když by si někdo mohl myslet opak. Vždyť i my někdy pochybujeme o tom, zda je možné zůstat bez výjimky věrný Božím přikázáním, jeho stvořitelkému řádu. A tady se nám říká jasně: můžeš plnit přikázání, je v tvé moci zůstat věrným. Protože jsme však lidmi v důsledku dědičného hříchu chybujícími, musíme se ptát, odkud čerpat sílu k této věrnosti. U Toho, v něhož jsme uvěřili, jehož jsme ve víře přijali za svého Pána, u Trojediného Boha. On sám je štědrým dárcem milostí, kterými nám pomáhá na cestě věrnosti jeho přikázáním. Také zde platí, že je jen na každém člověku, zda chce spolupracovat s Boží milostí, anebo bude stavět na sobě. V tom druhém případě obvykle člověk dopadne tak, že se sice snaží neustále začínat a postupovat vpřed na cestě spásy, avšak bez větších úspěchů, spíše dochází ke stále stejným pádům. Ostatně velmi trefně to vyjádřil v zápisku do svého deníku bl. Michal Sopočko (str. 4–5): „...ale už nestavím na sobě, nýbrž na pomoci Nejmilosrdnějšího Spasitele.“

Na víře našich předků pak vidíme, že v životě člověka není nejdůležitější zdraví, peníze, společenský úspěch – to vše sice může být velký Boží dar, avšak mnohem závažnější skutečností je spása lidské du-

Editorial

še. Ta je vždy na prvním místě v bdělém úsilí o dobro, neboť neexistuje větší dobro pro člověka než věčné štěstí v blaženém patření na Boží tvář v nebeském království. A nejpřímější cestou, která k tomu cíli vede, je plnění Božích přikázání – nejen Desatera, ale i přikázání lásky: k Pánu Bohu a k bližnímu. Cokoliv měnit či vypouštět z Božího zákona, třeba z důvodu domnělé obtížnosti jeho splnění, není žádoucí – vždyť Boží dokonalá moudrost ví, proč dala člověku do vinku všechna ta přikázání, která jsou nejlepší směrovkou pro život v našem chaotickém světě. Konečně, Pán Ježíš sám říká, že nepřišel napravovat to, co Otec svěřil světu, nýbrž to, co lidé zkalili a zkomolili, přišel vyložit původní a hluboký smysl Božího zákona. (str. 3)

A je to právě již zmíněná víra našich předků, která ukazuje správný směr také dnes, v době relativizace všech hodnot a pravd, dva tisíce letověřených v životě svatých a blahoslavených. Do duchovního srdce našeho národa se nejvýrazněji zapsali sv. Cyril (jehož výročí úmrtí v roce 869 si připomínáme 14. února) se svým bratrem sv. Metodějem, jejichž křesťanské poselství zapustilo hluboké kořeny nejen na území Velké Moravy. Svědčí o tom posvátný Velehrad, který je jedním z nejvýznamnějších poutních míst u nás. Ačkoliv je nám jeho historie

dobře známa, je užitečné si ji připomenout, a to právě v době, kdy i náš národ nutně potřebuje duchovní obrození, návrat ke kořenům pravé křesťanské víry, hlásané svatými bratry. (str. 6–9) Poutovat na toto či na jiná poutní místa má svůj hluboký smysl, jak osvětluje i známý poutník Mons. Jan Peňáz v krátkém rozhovoru. (str. 10–11) Důležité je při těchto poutích prosit především o svatost a spásu duše své i druhých, pak i o to ostatní – vždy a vše v důvěrné odevzdanosti vůči Boží, jejíž moudrost je nepřekonatelná, i když lidsky často nepochopitelná. Vše to, co bylo právě řečeno, potvrzují různým způsobem i stručné životopisy nových ctihodných (str. 11–12).

Jak však navazujeme na víru našich předků my, každý z nás? Hlásáme ji nejen slovy, ale i svým životem? Je tato víra opravdu hluboce zakořeněna v našich srdcích? Pečujeme o ni jako o poklad v nádobě hliněné? A hlavně, naplňujeme také Ježíšova slova z dnešního Matoušova evangelia a jsou naše řeč, naše skutky opravdu vždy jednoznačné a k Boží cti a slávě zaměřené? Nebo v nich najdeme i nějakou faleš, vnitřní nesouhlas, či snad dokonce silný odpor? Naplní-li nás pak takové zpytování svědomí neútěchou, položme se v pokoře na Ježíšovo milující Srdce a tam najdeme znovu Boha, milosrdného a milujícího. A pohledme i na zkoušenou víru našich předků, která je nám posilou právě v naší slabosti.

Daniel Dehner

Ježíšovo horské kázání ještě zcela není u konce. Je toho mnoho, co potřebuješ pochopit, aby tvé světlo mohlo opravdu svítit před lidmi. Pán vidí hluboko do srdcí svých posluchačů, zná jejich předsudky, omyly a sklony, které mohou zkreslovat pravdu o radostné zvěsti. Nebuď si proto nikdy jistý, že máš ve všem zcela jasno. Nespolehej ani na první nadšení, které sice náhle vzplane, ale může ti dát nepřiměřený pocit sebeuspokojení. Obnov raději postoj pokory a otevřenosti a vrať se na horu blahoslavenství jako vnímavý posluchač a učedník.

Nemáš sklon smýšlet jako ti, kteří se domnívají, že s Ježíšovým příchodem skončila doba starozákonní přísnosti, zákazů a přikázání a že není třeba nic víc než se oddávat radosti z Ježíšovy blízkosti? Ani v té nejbezprostřednější důvěrné společnosti Ježíšově bys neměl zapomínat, že je Synem nejvyššího Otce. Nepřišel, aby napravoval to, co Otec svěřil světu, nýbrž to, co lidé zkalili a zkomolili. Přišel, aby ti vyložil původní a hluboký smysl Božího Zákona. Nesmíš se proto divit, že nadále hrozí každému, kdo by se opovážil svévolně v něm cokoliv měnit, upravovat nebo rušit. Když Bůh dával lidem Zákon a Proroky, viděl do lidí dneška i zítřka stejně dobře jako do lidí oněch časů. Co stanovil, stanovil z lásky k člověku a stanovil to pro všechny časy. Můžeš se stejně dobře spolehnout na jeho moudrost a dobrotu jako na jeho spravedlnost. Ať si falešní učitelé říkají, co chtějí, *nepomine ani jediné písmeno, ani jediná čárka ze Zákona!*

Překvapuje tě tato náhlá Mistrova přísnost a náročnost? Pochop, že tím nesleduje svůj rozmar, nýbrž jediné tvůj prospěch. Tvůj hřích Boha nejvíce uráží proto, že tím ubližuješ sám sobě i bližním. Boží zákon se ti může zdát nesnesitelný, pokud místo toho, abys sloužil Bohu *celým srdcem a celou svou duší*, budeš myslet jen na uspokojování svých sobeckých výhod a licitovat, co se ještě musí a co už ne. Takovou formální spravedlnost příznačnou pro zákoníky a farizeje Pán rozhodně odmítá. Uvědom si, že Ježíš je přísný jen proto, že je milující a dobrotivý. Přijmi jeho ujištění, že Boží přikázání ti nebudou břemenem, jestliže si dávaš pozor, aby hřích ani nezačal klíčit ve tvém srdci.

Ježíši velmi záleží na tom, aby se ani ve skrytu tvého srdce nenarušila tvá hlu-

Co je pro tebe lepší?

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Vaše slovo buď ano, ano, ne, ne.

boká účta k bližnímu. Jestliže hájí tak důrazně bytost a osobnost každého člověka, je to zřejmý výraz jeho účty, jakou sám Bůh chová ke každému, tedy i k tobě. Nejde tu jen o vnější projevy, ale o základní vztah a postoj srdce. Právě proto máš mít v účtě nejen život svého bližního, ale i jeho osobu a čest. Výrazem ponížující neúčty k bližnímu a jeho tělu byla již sama skrytá nezřízená žádostivost. Z neúčty by pramenilo každé chování, které počítá s neupřímností a zneužívá důvěry. Krajním projevem neúčty by bylo porušení manželské věrnosti.

Máš-li výhrady nebo námitky, předlož je se vši upřímností božskému Mistru. Avšak spíše než o náročnosti Ježíšových požadavků začni s ním rozmlouvat o ušlechtilé kráse a vznešenosti záměru, který Bůh sleduje svými příkazy.

Ježíš zná dobře tvou lidskou slabost a tvé sklony. *Vi, že máš ve svých údech jiný zákon, který bojuje proti zákonu tvé mysli a činí tě zajatcem hříchu*⁽¹⁾. Neomezuje tě, nýbrž ti přichází na pomoc svým včasným varováním. K vítězství dobra nestačí citové zanícení, ale je nutná vytrvalá bdělost a úsilí. Nechceš-li, aby v tobě vzklíčilo zlo, nesmíš mu poskytnout žádnou příležitost. Ježíšův nekompromisní požadavek, aby ses zbavil všeho, co tě pohoršuje, není návodem ke zmrzačení, ale má ti ukázat, s jakou rozhodností máš skoncovat jednou provždy se vším, co tě přivádí nebo může přivést nejen do hříchu, ale i do pokušení. Zbavit se hříchu vyžaduje zbavit se i toho, co k němu třeba jen zpozvdálí vede. Počítej s tím, že pro tebe nebude lehké vzdát se některých zálib, návyků a potěšení. Ale odhodlej se k tomu v důvěře v Pánovo slovo a ve vlastním zájmu *zvaž, co je pro tebe lépe.*

Ukaž mi, Hospodine, cestu svých příkazů, pouč mě, ať zachovávám tvůj zákon a chráním jej celým svým srdcem.⁽²⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Řím 7,23; ⁽²⁾ srov. Ž 119,33-34.

Liturgická čtení

1. čtení – Sir 15,15-20

Chceš-li, můžeš plnit přikázání, je v tvé moci zůstat věrným. Bůh před tebe položil oheň i vodu, vztáhni ruku, po čem chceš. Před každým je život a smrt, každému dá Bůh to, co kdo bude chtít. Převlká je moudrost Páně, je všemohoucí a všechno vidí. Jeho oči hledí na ty, kdo se ho bojí, on zná každý lidský skutek. Nikomu neporučil, aby byl bezbožný, nikomu nedal dovolení, aby hřešil.

2. čtení – 1 Kor 2,6-10

Učíme moudrosti, ale jen ty nejpokročilejší. To však není moudrost tohoto světa ani moudrost těch, kdo tento svět ovládají. Jejich moc je už zlomena. Moudrost, které učíme, je od Boha, plná tajemství a skrytá. Bůh ji už před lety předurčil k naší slávě. Nikdo z těch, kdo vládnou tímto světem, neměl o ní tušení. Protože kdyby o ní něco věděli, nikdy by Pána slávy neukřížovali. Ale – jak stojí v Písmu – my zvěstujeme to, co „oko nevidělo, co ucho neslyšelo a nač člověk nikdy ani nepomyslel, co všechno Bůh připravil těm, kdo ho milují“. Nám to Bůh zjevil skrze svého Ducha. Duch totiž zkoumá všechno, i hlubiny Boží.

Evangelium – Mt 5,17-37

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nemyslete, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky. Nepřišel jsem je zrušit, ale naplnit. Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se to všechno nestane.

Kdyby tedy někdo zrušil jedno z těchto přikázání – a třeba i to nejmenší – a tak učil lidi, bude v nebeském království nejmenší. Kdo se však bude jimi řídit a jim učit, bude v nebeském království veliký. Říkám vám: Nebude-li vaše spravedlnost mnohem dokonalejší než spravedlnost učitelů Zákona a farizeů, do nebeského království nevejdete.

Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům: »Nezabiješ! Kdo by zabil, propadne soudu.« Ale já vám říkám: Každý, kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu; kdo svého bratra tupí, propadne veleradě; a kdo ho zatracuje, propadne pekelnému

Dokončení na str. 12

Blahoslavený Michal Sopočko

Byl vpravdě mužem devatera řemesel, přičemž ani to desáté v jeho případě rozhodně nebyla bída, jak praví jedno naše přísloví. Penzum jeho pastoračních aktivit je nesmírně bohaté – byl knězem působícím ve farnosti, vojenským kaplanem, univerzitním profesorem, zpovědníkem a duchovním vůdcem zasvěcených osob a bohoslovců, katechetou, činitelem na poli boje s alkoholismem, zakladatelem kongregace. Vše ale předčí jeho práce v apoštolátu Božího milosrdenství. Právě on se stal díky Boží Prozřetelnosti zpovědníkem a duchovním vůdcem sv. Faustyny Kowalské.

Jeho narození připadá na 1. listopad 1888. Vyrůstal ve zchudlé šlechtické rodině v obci Juszew-szczyzna. Jako na každého mělo i na Michala vliv rodinné prostředí, prodchnuté zbožností, vlastenectvím a morálními zásadami. U Sopočků byla samozřejmostí pravidelná společná modlitba i pravidelná společná cesta povozem na mši svatou do 18 km vzdáleného farního kostela.

Do semináře vstoupil mladý šlechtic relativně pozdě – až ve svých 22 letech – a dostudovat ho mohl jen díky stipendiu. Po kněžském svěcení v roce 1914 se jeho první farnosti staly Taboryszki nedaleko Vilnius. Čtyři roky nato sice dostal povolení přesídlit do Varšavy a pokračovat na tamní univerzitě ve studiu teologie, leč zdravotní potíže spojené s válečnými operacemi mu v tom zabránily. Jakožto kněz, jemuž ležely na srdci osudy lidí, se dobrovolně přihlásil do armády, aby v ní zastával funkci vojenského kaplana. V polním lazaretu se okamžitě stal oporou mnoha zraněných a umírajících.

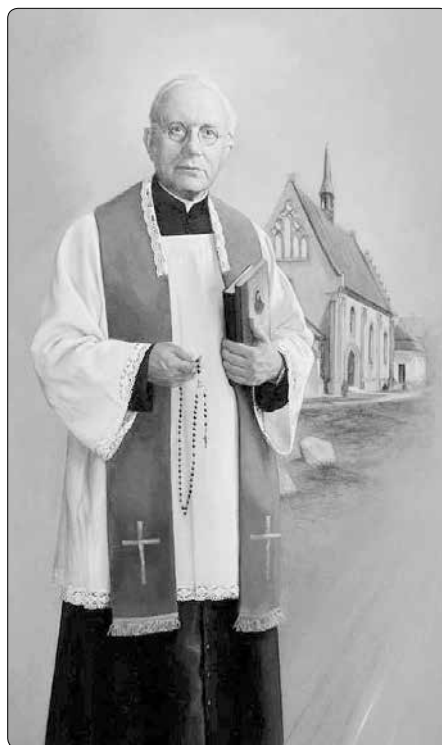
Rok po skončení války se P. Michal znovu přihlásil na Varšavskou univerzitu, kde po třech letech studií morální teologie a filosofie získal magisterský titul a za další tři roky i titul doktorský. Nepřestával přitom být vojenským kaplanem (byl jím do roku 1928). Zároveň počinaje rokem 1928 začal přednášet na Vilniuské univerzitě Štěpána Báthoryho a také v tamním semináři. (Nezapomínejme, že tato část Litvy byla až do vypuknutí II. světové války součástí Polska.) Sám přitom pokračoval ve svých studiích.

Všemi těmito počiny, jakkoli uznání hodnými, by byl P. Michal Sopočko možná jen „obyčejným“ knězem a teologem, žijícím ctnostným životem, nicméně širšímu okolí neznámým. Aniž by o nějaký věhlas usiloval, dostalo se mu ho mírou

vrchovatou díky setkání, které i jemu samotnému proměnilo život.

Začalo to v roce 1932, kdy se stal zpovědníkem Kongregace sester Matky Božího Milosrdenství, jejíž členkou byla i jistá sestra Faustyna Kowalská. Toto setkání mělo obrovský význam nejen pro něj, nejen pro ni, ale bez nadsázky pro katolíky celého světa. Právě přičiněním P. Sopočka totiž sestra Faustyna začala psát svůj později tak slavný *Deníček*, díky čemuž a díky dalšímu úsilí P. Michala se do celého světa tak hojně rozšířil kult Božího milosrdenství.

„*Toto je viditelná pomoc pro tebe na zemi,*“ můžeme číst ve Faustynině *Deníčku* na Sopočkovu adresu. „*On ti dopomůže splnit moji vůli. [...] Je to kněz podle mého srdce, jeho úsilí je mi velice milé,*“ ujišťuje Spasitel řeholnici s tím, že se mu zalíbilo

Blahoslavený Michal Sopočko

skrze otce Michala rozšířit slávu svého milosrdenství. Jeho pak charakterizoval slovy: „*Jeho mysl je těsně spojena s mou*“ a dodal, že nedovolí, aby v otázkách Božího milosrdenství jakkoli pochybil.

Co se samotného sestřina duchovního vedení týče, nebylo to v žádném případě tak, že by P. Sopočko ihned propadl bezmeznému nadšení z toho, že má před sebou vizionářku. Moudře a prozíravě byl zpočátku hodně opatrný k jejím zjevením, vlastně ho ta obezřetnost nikdy neopustila. Důkazem toho je jeho příkaz, aby přísně rozlišovala mezi tím, co skutečně pochází od Pána Ježíše Krista, a co už je její obrazotvornost, co už ke zjevení sama přidává, a do *Deníčku* zaznamenávala výlučně to první.

Samozřejmě se permanentně modlil o dar rozpoznání i pro sebe, jakož i o dar rady, jak tuto obdařenou duši vést a jak ji usměrňovat. Pro tyto účely se i radil se zkušenými zpovědníky, přičemž pochopitelně neuváděl totožnost své penitentky. Tu pro změnu připravoval na těžkosti, které jí v důsledku takto velkého omilostnění čekají, a stejně tak na nepochopení a nepřijetí ze strany jejího okolí. Zůstává jeho převelickou zásluhou, jak se sestra Faustyna formovala a jakým způsobem o svých vizích nakonec referovala.

Přišla opět léta válečná. Litva se nejprve stala součástí tehdejšího SSSR a poté, co ji obsadili Němci, znamenala tato změna pro P. Michala nutnost skrývání, jelikož mu zcela reálně hrozilo zatčení ze strany uchvatitelů, kterým nešlo, že se snaží pomáhat pronásledovaným Židům. Takto v podzemí založil v roce 1941 Kongregaci sester Milosrdného Ježíše. Po osvobození Vilnius vojsky polské Zemské armády začal na tamní univerzitě znovu přednášet, avšak jenom do doby, než ji sovětské úřady zavřely poté, co město svévolně obsadila Rudá armáda. A protože mu opět hrozilo zatčení, odjel P. Sopočko z města a SSSR do polského Białegostoku (Bělostoku), v jehož kněžském semináři opět přednášel bohoslovcům, a to homiletiku, katechetiku a pas-torální a asketickou teologii.

Patnáct let zde působil, krom toho dával exercicie, než roku 1962 odešel do kněžského důchodu, přičemž ani v něm nezahálel, ale nadále se věnoval po odborné stránce teologii a publikování. Ce-

lý život se ostatně vyznačoval horlivostí a aktivitou, snahou o budování Božího království v srdcích věřících, zvláště pak šířil povědomí o Božím milosrdenství a účtu k němu. Šířil modlitbu korunky i obrázky, proslavil na toto téma desítky a stovky kázání i rozhlasových katechezí, napsal řadu pojednání, usiloval o zavedení svátku Božího milosrdenství a přičinil se o namalování prvního obrazu Ježíše Nejmilosrdnějšího Spasitele podle vize sv. Faustyny.

Sám přitom ve svém deníku někdy ve 30. letech přiznával, že mu hodně dlouho trvalo, než pochopil význam a hloubku otázky Božího milosrdenství, jakkoli o něm často psal či kázal. Až musela přijít sestra Faustyna, která mu vše osvětlila, jak výslovně zminil. Napsal tehdy dále, že oteď bude „*důvěra v Boží milosrdenství, šíření účty k němu mezi druhými a bezmezně zasvěcení všech myšlenek, slov a skutků bez hledání sebe hlavní zásadou mého dalšího života a bude mi přitom pomáhat právě toto nesmírné milosrdenství.*“

Samozřejmě dbal i o svůj vlastní vztah s Bohem a svou vlastní duši. „*Čím bude ta touha po svatosti větší a palčivější, tím víc mě pobídne k bohobojnému a naprostému odevzdání se Pánu Bohu,*“ zapsal si do svého deníku. „*Často jsem říkal: »Musím začít!«, avšak příliš se mi to nedařilo. Nyní musím začít, ale už nestavím na sobě, nýbrž na pomoci Nejmilosrdnějšího Spasitele. Mírou lásky je láska bez míry.*“

V Sopočkově chápání byla svatost něčím, co je neustále před námi. Ve spění k tomuto cíli nesmíme podle něj nikdy říct „dost, to už stačí“. Nemáme se nikdy spokojit s dosaženým stupněm a být navíc kvůli tomu na sebe pyšní, poněvadž cíl je ještě daleko před námi.

Zemřel, nikdy neuspokojen se svým stupněm směřování ke svatosti, v bělostockém řeholním domě sester misionářek 15. února 1975. Takto psané datum nám toho moc neřekne. Když ovšem uvedeme, že se jednalo o liturgickou památku sv. Faustyna, patrona sestry Faustyny Kowalské, později svatořečené, hned to má úplně jiný význam. Pochován byl na místním hřbitově, v roce 1988 byly jeho tělesné pozůstatky exhumovány a přeneseny do chrámu Božího milosrdenství. Právě v něm byl 28. září 2008 prohlášením za blahoslaveného uznán vysoký stupeň, jakého na své cestě ke svatosti dosáhl.

O duchovní neútěše (2)

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

Přítom platí, že takového „dokonalého klidu“ nelze dosáhnout cestou lhostejnosti. Tento aseptický odstup: „Nemíchám se do věci, držím si odstup“ – to není život, to je, jako bychom žili v laboratoři, uzavření, abychom neměli mikroby, nemoci. Pro mnoho svatých mužů a žen byl neklid rozhodujícím impulsem k tomu, aby změnili svůj život. Tento umělý klid není dobrý, zatímco zdravý neklid, neklidné srdce, srdce, které se snaží najít svou cestu, to je dobré. Tak tomu bylo například u svatých Augustina, Edity Steinové, Josepha Benedikta Cottolenga nebo Charlese de Foucauld. Důležitá rozhodnutí mají svou cenu, kterou přináší život, cenu, která je v dosahu každého: to znamená, že důležitá rozhodnutí nepřicházejí v loterii, ne; mají svou cenu a vy ji musíte zaplatit. Je to cena, kterou představuje úsilí vlastního srdce, je to cena za rozhodnutí, cena za vynaložení úsilí. Není to zadarmo, ale je to cena, která je dosažitelná pro každého. Všichni musíme toto rozhodnutí zaplatit, abychom se dostali ze stavu lhostejnosti, který nás vždy srazí dolů.

Neútěcha je také výzvou k bezplatnosti, k tomu, abychom nejednali vždy a jen s ohledem na citové uspokojení. Neútěcha nám dává příležitost růst, začít zralější a krásnější vztah s Bohem a s blízkými, vztah, který se neredukuje na pouhou výměnu dávání a brání. Vzpomeňme si například na své dětství: jako děti často vyhledáváme rodiče, abychom od nich něco dostali, hračku, peníze na zmrzlinu, nějaké svolení... A tak je nevyhledáváme kvůli nim samotným, ale kvůli nějakému zájmu. Největším darem jsou však oni, rodiče, a my to pochopíme postupně, jak rosteme.

Mnohé naše modlitby jsou také trochu podobné, jsou to prosby o laskavosti adresované Hospodinu, aniž by se o něj skutečně zajímaly. Jdeme a prosíme, prosíme, prosíme Boha. Evangelium poznamenává, že Ježíš byl často obklopen mnoha lidmi, kteří ho o něco žádali, o uzdravení, o materiální pomoc, ale nikoliv o to, aby byli s ním. Tlačily se na něj zástupy, ale byl sám. Někteří svatí, a dokonce i někteří umělci, meditovali o tomto Ježíšově stavu. Může se zdát zvláštní, neskutečné ptát se

Ježíše: „Jak se máš?“ Je to naopak velmi krásný způsob, jak vstoupit do opravdového, upřímného vztahu s jeho lidstvem, s jeho utrpením, dokonce i s jeho zvláštní osamělostí. S ním, s Pánem, který s námi chtěl plně sdílet svůj život.

Dělá nám moc dobře, když se učíme být s ním, být s Bohem bez jakéhokoli jiného cíle, stejně jako se nám to stává s lidmi, které milujeme: chceme je stále více poznávat, protože je dobré být s nimi.

Draží bratři a sestry, duchovní život není technika, kterou máme k dispozici, není to program vnitřní „pohody“, který si můžeme naplánovat. Ne. Duchovní život je vztah s Bohem, živým, neredukovatelným na naše kategorie. A neútěcha je pak nejjasnější odpovědí na námitku, že zkušenost Boha je formou sugesce, pouhou projekcí našich tužeb. Neútěcha znamená nic necítit, samá tma, ale i v neútěše hledáš Boha. V takovém případě, kdybychom si mysleli, že je to projekce našich tužeb, bychom si ji vždy naprogramovali, byli bychom vždy šťastní a spokojeni, jako deska, která opakuje stejnou hudbu. Ti, kdo se modlí, si naopak uvědomují, že výsledky jsou nepředvídatelné: zážitky a pasáže z Bible, které nás často uchvacovaly, dnes kupodivu nevzbuzují žádný pohyb. A stejně tak nečekaně přinášejí nesmírný pokoj zážitky, setkání a čtení, kterým člověk nikdy nevěnoval pozornost nebo se jim raději vyhýbal – jako například zkušenost kříže. Nebojte se neútěchy, pokračujte při ní s vytrvalostí, neutíkejte před ní. A v neútěše se snažte najít Kristovo srdce, najít Boha. A odpověď přijde vždycky.

Tváří v tvář těžkostem se proto nikdy nenechte odradit, ale čelte zkoušce s odhodláním a s pomocí Boží milosti, která nás nikdy nezklame. A pokud v sobě uslyšíme neodbytný hlas, který nás chce odvrátit od modlitby, naučme se ho odhalit jako hlas pokoušitele; a nenechme se jím ohromit: udělejme prostě pravý opak toho, co nám říká!

Děkuji.

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/cs>
(Redakčně upraveno)

Velehrad – Cyrilometodějskou stezkou do cíle všech poutníků

Stezku tvoří více než tisícovka kilometrů pro pěši. Ty ji utkávají do sítě z dlouhých cest, které nám plně odpoví na otázku, proč se poutě k Bohu tolik dotýkají lidského srdce. Zároveň provázejí posvátným odkazem, jež na Velké Moravě zanechali svatí Cyril a Metoděj, a hlavně nás vždy nasměrují na jedno z našich nejkrásnějších a historicky i duchovně nejvýznamnějších poutních míst. Při vědomí, že pokud by některé z nich neměl věřící člověk minout, pak právě Velehrad.

Šest hlavních etap

Celý svět zná pojem Svatojakubská cesta. Ročně po ní projdou zástupy poutníků, kteří několika úseky přicházejí do Santia-ga de Compostela. Už po staletí se opakuje, že každý křesťan by po ní měl alespoň jednou za život putovat, aby na vyčerpávající cestě mimo jiné dokázal Bohu svoji oddanost a na dně svých sil našel světlo osvětlující jeho vlastní víru.

Ne všem se to ale z různých důvodů podaří, nicméně (a přestože Svatojakubská cesta nasazuje nedosažitelnou laťku) několik významných poutních cest, kde dlouhou pouť můžeme uskutečnit také, protíná i naši republiku. Legendární je Staroboleslavská, upomínající sv. Václava, nebo ta vedoucí z Prahy do Hájků.

A rozhodně nesmíme zapomínat na cestu, která nám v šesti hlavních etapách (rozdělených do dalších dílčích) připomene počátky slovanského křesťanství a vzdělanosti u nás a která naše srdce naplní odkazem sv. Cyrila a Metoděje. Už tím, že cílem kterékoliv z jejích částí je Velehrad.

Jak naznačuje v úvodu zmiňovaná délka, v případě Cyrilometodějské stezky nemluvíme o trase, kterou ujdeme během jediného dne. Vzpomínané ústřední cesty čítají dohromady přes tisícovku kilometrů a se svým cílem propojují několik významných míst, přičemž se dostaneme i za hranice naší země.

Například na **první trase** (pro větší přehlednost jsou trasy označeny takto, nicméně nejde o oficiální číslování), která měří přes 85 kilometrů a výchozí bod má nedaleko Trenčína, konkrétně u nejstaršího slovenského poutního místa Skalka, spjatého se zde žijícím světcem, prvním slovenským mučedníkem a poustevníkem sv. Benediktem. Od Skalky putujeme k Bílým Karpatům, v první dílčí etapě této trasy pak do Žitkové, v té další do Bojkovic. Odtud míříme do obce Maršov, kam dojdeme přes Luhačovice, a z Maršova zahajujeme předposlední, zhruba dvacetikilometrovou část této trasy, ve které směřujeme do Uherského Hradiště. Zde nesmíme vynechat kapli sv. Rocha nebo Výšinu sv. Metoděje. A především se odtud dostaneme do Starého Města, kde by

naši pozornosti neměla uniknout multimediaální expozice *Příběh Konstantina a Metoděje* v nově otevřeném Cyrilometodějském centru při Památníku Velké Moravy. Za městem se pak napojíme na Poutní cestu růžence (o které tento text nehovoří naposledy) a po ní dospějeme na Velehrad.

To, že pro křesťanství hranice neexistují, dokazuje i **druhá cesta** Cyrilometodějské stezky, po níž poutníci ujdou dlouhých 211 kilometrů. Pokud bychom chtěli procházet danými místy ve správném pořadí, vyjdeme z polské Visly, města v okrese Těšín. Odtud putujeme do našeho nejvýchodněji položeného města Jablunkova, kde můžeme navštívit kostel Božího Těla. Ovšem nejen církevní památky jsou nám nyní průvodcem, tuto roli z největší části plní příroda. Trasa totiž prochází několika pohořími s dominujícími Beskydy. Jímí projdeme z Jablunkova do osady Vyšší Kamenitý a poté (ruku v ruce se Slovenskem) i na Bílý Kříž.

V bezprostřední blízkosti hranic se nachází ještě Mezivodí, s Bílým Křížem tvořící další část, následně ale směřujeme hlouběji do naší země. I když ne moc, stezka nás vede na Pustevny, kousek od nichž na Radhošti spatříme krásné sousoší sv. Cyrila a Metoděje a jim zasvěcenou horskou kapli. Z Pusteven se vydáme do nedalekého Rožnova pod Radhoštěm, který je pak pro další etapu spojen s Brňovem. Následují Rajnochovice a z nich putujeme k perle mezi poutními místy – ke Svatému Hostýnu. Na něj navazují Lukov, Zlín a Napajedla, poté nás čeká poslední část zakončující naši pouť na Velehradě.

Čtyři sta i dva tisíce

Pokud by někomu nestačilo „pouhých“ 200 kilometrů, může vyjít na **třetí část** Cyrilometodějské stezky. Hned 421 kilometrů čítá trasa spojující Velehrad s hradištěm Levý Hradec a mající rovných 20 dílčích etap. Na nich duši

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

poutníka může upoutat spousta krásných poutních míst – Pyšely s Loretánskou kaplí, Sázavský klášter, Vranov u Brna nebo Křtiny. Na Velehrad doputujeme z Bukovan. A na své si přitom přijdou i ti, kteří pouť za Bohem vděčně obohacují působivou přírodou. Nabídka je v tomto ohledu pestrá – Posázaví, Vysočina nebo Moravský kras, který je součástí Dražanské vrchoviny.

Významnými místy Velké Moravy pak prostupuje **čtvrtá cesta** Cyrilometodějské poutní stezky: ta přesahuje 92 kilometrů a skládá se ze šesti částí. Na samotném úvodu vyrazíme z Hodonína a uděláme si krátké zastávky na Slovensku. Navštívíme Holič, v jehož blízkosti zaujme působivý kostelík sv. Markéty Antiochijské, a také Skalici, odkud ale směřujeme zpátky do naší země. V ní jsou další etapy tvořeny Strážnici, Vracovem s kostelem sv. Vavřince a Osvětimany, které zahajují poslední část končící na Velehradě. Na území Osvětiman je velmi důležitá Hora sv. Klimenta. Jedná se o velkomoravské hradisko, kde stával kostel sv. Klimenta, kam měli sv. Cyril a Metoděj přenést ostatky tohoto světce předtím, než je odnesli do Říma.

V rámci Cyrilometodějské stezky nesmíme zapomenout ani na **pátou trasu**. Ta Velehrad spojuje s jiným významným poutním místem, a sice Svatým Kopečkem u Olomouce. Málokomu pak uniklo, že právě tato část byla v poslední době velmi skloňována – Klub českých turistů totiž nedávno dokončil její značení. Měří 109 kilometrů a sestává z pěti etap. Pouť zahajujeme na Svatém Kopečku a smě-

řujeme do arcibiskupského města Olomouce, dále do města Tovačova a odtud ve třetí etapě trasy do Kroměříže. Posléze nás kroky vedou do osady Bunč a z ní na Velehrad.

Že cesty Cyrilometodějské poutní stezky snesou pojmenování dálkové, dokazuje i ta **šestá**. S kilometry, které poutník musí projít, rozhodně nešetří – je jich bezmála 2 000. Už to napovídá, že ani tato trasa nevede pouze po našem území, a také to, že za hranice si jen tak nezaskočíme. Tentokrát je Velehrad výchozím bodem, z něhož putujeme do Rakouska, kde duši křesťana mimo jiné oblaží známé pout-

ní místo Mariazell. Odtud ale putujeme dál. Cílem cesty je Řím a tamní bazilika sv. Klimenta. Pro poutníka z Velehradu velmi důležité místo – nachází se zde hrob sv. Cyrila.

Toto bylo **šest hlavních cest** tvořících dohromady Cyrilometodějskou stezku a záleží pouze na nás, kterou z nich se dáme. Pro nás je nyní nejdůležitější připomenout si, že ať už se vypravíme po kterékoliv, vidíme jednoho společného jmenovatele pro všechny: několikrát jmenovaný Velehrad, na který nyní také vyrazíme.

Patroni Evropy

Co jsou poutní místa bez cest, které k nim vedou? Co by byla bez toho, že věřící na dlouhých poutích obětují své síly a námahou se otevírají jejich darům?

Za dlouhé roky zavítalo na Velehrad nepočítané množství poutníků, včetně toho nejvýznamnějšího. Papež Jan Pavel II. toto místo navštívil 22. dubna 1990 a v promluvách zde dokonale vystihl jeho podstatu a velikost. Zejména, když při slavení Eucharistie mluvil o nutnosti jednoty křesťanů: „Příběh obou bratří, Cyrila a Metoděje, je výrazným příkladem této jednoty. Svědectví, které přinesli našim předkům do slovanské země, je svědectvím církve nerozdělené – jedné, svaté, obecné a apoštolské.“

Foto © archiv Matice velehradské

Tato návštěva, uskutečněná jen krátce po pádu totalitního režimu, byla pro Svatého otce srdeční záležitostí. Věrně se hlásil ke svému slovanskému původu a bylo pro něho příznačné putovat právě na Velehrad, tedy na místo prodchnuté odkazem sv. Cyrila a Metoděje, které sám označil za spolupatrony Evropy. To připomněl i před modlitbou Regina caeli.

„V tuto hodinu se v Římě obyčejně shromažďují poutníci před bazilikou svatého Petra, aby se spolu s papežem pomodlili modlitbu Anděl Páně. Dnes je střed tohoto duchovního setkání zde, na Velehradě, na Moravě. Jsme tu na poutním místě zasvěceném Panně Marii Nanebevzaté a svatým Cyrilu a Metodějovi, kteří jsou spolu se svatým Benediktem patrony Evropy.“

Právě tyto věrozněstové v 9. století napsali první řádky slovanského křesťanství v naší zemi a tato skutečnost podnítila založení poutního místa Velehrad především.

Cisterciácká stopa

Významnou úlohu při něm sehrál řád cisterciáků, který chtěl zhruba o 300 let později po působení bratrů ze Soluně vybudovat klášter připomínající rozvoj křesťanství na Moravě. Tento záměr sdílelo i Moravské markrabství, jež zde také toužilo vybudovat důstojné místo odpočinku pro moravská markrabata.

V tomto ohledu vzpomeňme především jména olomouckého biskupa Roberta a moravského markraběte Vladislava Jindřicha, tedy dvou spoluzakladatelů poutního místa a jeho výrazných podporovatelů.

Psal se rok 1204 a pro budoucí klášter byl nejprve vybrán statek (ke kterému náležel také mlýn či opuštěný kostel sv. Jana Křtitele) na kraji vesnice Veligrad na území dnešního Starého Města u Uherského Hradiště. V roce následujícím tam přišlo dvanáct cisterciáků z konventu v Plasech. Ovšem roku 1220 bylo místo pro klášter a jeho stavby vybráno jinde, zhruba o čtyři kilometry dál, proti proudu potoka Salaška. Název Velehrad ale zachován zůstal.

Jednu z nejzásadnějších staveb máme v kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Ten byl biskupem Robertem vysvěcen 12. listopadu 1228,

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

přičemž události byl přítomen i král Přemysl Otakar I.

Podobu, kterou zde můžeme vidět nyní, získal chrám o více než 400 let později. Po požáru z roku 1681 se oděl do barokního hávu, zároveň mu ale zůstaly původní prvky románsko-gotického slohu. Vzpomeňme i to, že zmíněný požár nebyl první katastrofou, která místo postihla. Například roku 1421 klášter a okolní stavby vypálili husité. Druhé vysvěcení tohoto svatostánku připadlo na 2. říjen 1735.

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

Pod přestavbou je s největší pravděpodobností podepsán slavný architekt Giovanni Pietro Tencalla a netýkala se pouze kostela, ale také kláštera, který byl opraven v letech 1669–1691. Nutno ještě uvést, že v roce 1927 byl papežem Piem XI. kostel povýšen na baziliku minor.

V současnosti spravuje klášter a farnost jezuitský řád.

Další stavby a cesty

Poutní areál Velehrad je rozsáhlý a svou monumentalitou odpovídá významu místa. Ten spočívá nejen v odkazu sv. Cyrila a Metoděje, ale i osobností, které zde působily v pozdějších dobách. K rozšíření věhlasu Velehradu svou činností výrazně přispěl ctihodný Antonín Cyril Stojan, olomoucký arcibiskup a metropolita moravský, který je v Královské kapli baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje také pochován.

Na Velehradě, v sarkofágu presbytáře baziliky, odpočívá i kardinál Tomáš Špidlík SJ. S Velehradem je spojen mimo jiné tím, že zde v letech 1942–1945 studoval, 24. září 1942 zde složil řeholní sliby a po studiu na zdejším gymnáziu také vyučoval.

Dnešní Stojanovo gymnázium sídlí v budově nyní už bývalého kláštera. Kromě ní a baziliky areál sestává i z kostelíka Zjevení Páně. Tomu se lidově říká Cyrilka a jedná se o jednolodní kapli vystavěnou v druhé polovině 13. století u brány kláštera. Svým zaměřením sloužila návštěvníkům nebo lidem, kteří pracovali v hospo-

dářství konventu. V průběhu let kostelík měnil své zasvěcení. Bohužel také chátral a teprve v roce 1863 se dočkal opravy.

Sala terrena je pojmenování pro Zimní sál, jenž je součástí klášterního domu. Vybudován byl v letech 1724-1728 a překrásné fresky v něm kromě biblických výjevů zachycují čtvero ročních období. Další důležitou stavbou je Velehradský dům sv. Cyrila a Metoděje. U areálu stojí také několik drobných kaplí: výklenkové jsou zasvěceny sv. Vendelínovi nebo Pražskému Jezulátku, větší sv. Janu Nepomuckému.

Pozornosti poutníka neujde ani originální ambit s osmi barokními sochami svatých. Neodmyslitelně sem patří i slavný dvouramenný kříž se znakem sv. Jana Pavla II. A neobyčejná je již zmiňovaná Poutní cesta růžence. Ta spojuje důležité části tohoto poutního místa - tedy Velehrad se Starým Městem u Uherského Hradiště, kam měli na samotném počátku přijít s úmyslem založení kláštera první cisterciáci.

Tam cesta začíná, prochází údolím s potokem Salaškou a poté loukami. Poutník na ní míjí 20 zastavení vyrobených z božanovského pískovce a připomínajících boží muka. Každé z nich představuje růžencový desátek, přičemž cesta zahrnuje všechny čtyři růžence. Nejprve radostný, poté růženec světla, dále bolestný a nakonec slavný. Cesta byla požeňná 13. června 2010 Mons. Janem

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

Graubnerem, tehdejším arcibiskupem olomouckým a dnešním arcibiskupem pražským.

Co se týče cest, k Růžencové musíme přidat i zmínku o poutní cestě vyznačené celkem 55 dřevěnými panely s citáty z Písma svatého a s duchovními i lidovými písněmi. První zastavení se nachází na Svatém Kopečku, devatenácté na Svatém Hostýně a dalších 24 nás kolem hrobů kandidátů na svatořečení přivádí na Velehrad. Ale také sem můžeme po 24 kilometrech dlouhé cestě s 12 panely připutovat z poutního místa Svatý Antoníněk.

I díky tomu si můžeme připomenout myšlenku, že Velehrad je křižovatkou víry a také poutních míst, a už jen proto k němu nemůže vést jediná cesta.

Pojďme putovat

Velehrad je svatá historická křižovatka. A můžeme jej označit také za místo, kde všechny dlouhé poutě vrcholí a které je důležitým cílem pro všechny křesťany, kteří po namáhavé pouti stanou u zhmožnění historie naší víry a především jejích počátků.

I na to pamatujme. Dlouhá cesta po vlastních nohách se může rovnat dlouhé cestě historií, vyjádřené právě na tomto místě spatím se sv. Cyrilem a Metodějem, na místě prošlapaném a promodlěným miliony poutníky.

Přítom si položíme otázku, proč vlastně podobně dlouhé cesty a poutě podstupujeme. Abychom se vyčerpali? Abychom se chlubili, kolik kilometrů jsme ušli? Abychom si odškrtli další z důležitých povinností? Odpověď by ale měla spočívat především v tom, že na tak dlouhé cesty vyrážíme proto, abychom si jejich prostřednictvím podobných míst vážili, cenili si jejich historie, bez níž bychom byli úplně jinými lidmi.

Je staletími potvrzovanou pravdou, že když pro něco neurazíme náročnou, krkolomnou cestu, nepochopíme pravý význam Božího daru. Proto - pokud je to jen trochu možné - nepřijíždějme na poutní místa pohodlně autem, ale podstupme pěší pouť. A nemusí to být ony stovky ani tisíce kilometrů, ale aspoň těch pár, které nám připomenou hodnotu místa, na něž putujeme. A když budeme klopýtat a padat námahou, vezme, že nám pomůže Bůh. Je přece průvodcem každého našeho kroku. A při těch, které směřují k němu, obzvlášť.

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

O dvanácti tisících kilometrů a o významu Velehradu

Rozhovor s poutníkem Mons. Janem Peňázem

Na svých cestách ušel již téměř 12 000 kilometrů. P. Jan Peňáz patří mezi naše nejpozoruhodnější poutníky a je spjatý s mnoha českými poutními místy, kde zanechal hluboké a nesmazatelné stopy. A to jak na cestách, které k nim vedou, tak i na poutních místech samotných.

Toto číslo Světla, ve kterém vychází náš rozhovor, se mimo jiné věnuje Velehradu a Cyrilometodějské stezce. Máte spočítáno, kolikrát jste po této poutní cestě šel? A kolikrát jste Velehrad navštívil?

Na Velehrad jsem šel pěšky pětadesátkrát buď po Poutní cestě, anebo při Hvězdicové pouti, i když v posledních letech už to pokaždé nebylo sto procent trasy. Celkově návštěv bylo ale mnohem více, protože jsem po patnáct let asi osmkrát ročně jezdil na schůze Matice velehradské jako její předseda. A skoro každá pěší pout' se musí připravit návštěvou předem.

Prošel jste všechny trasy Cyrilometodějské stezky?

Mnohokrát jsem prošel trasy Poutní cesty Svatý Kopeček - Velehrad, které

jsou vyznačené panely s popisem míst a písněmi. Po těch nových jsem ještě nešel.

Co by si z Velehradu měl poutník odnést především?

Vztah k dědictví otců v trojím rozměru času: hrdost nad minulostí, starost o přítomnost, aby dědictví otců žilo, a důvěru do budoucnosti, že Pán pomůže, aby bylo zachováno.

Máte spočítány celkové kilometry, které jste ušel na všech svých cestách? A je něco, co si na své poutě berete vždy?

Už to bude skoro dvanáct tisíc. Beru s sebou klobouk a hůl, cyrilometodějský poutní kříž, rozjímavý růženec a také jelení lůj na chodidla.

Cesty vás zavedly na spoustu poutních míst. Které je pro vás nejdůležitější? Jsou to Křtiny, se kterými je spojeno i vaše kněžské působení?

Ve Křtinách jsem byl devět let, to je dlouhá doba, která se nedá zapomenout. Na Vranově jsem byl čtyři měsíce, ale chodili tam moji předkové, i maminka putovala pěšky tam i zpět. Mariazell je středem Podunají, Řím středem katolické církve

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

a Jeruzalém celého křesťanstva. Takže jsou důležitá všechna, i ten malý Obyčtov, poutní místo mého dětství, a Netín, kde se nám podařilo zavést pravidelné poutě na první sobotu v měsíci...

Na poutích se obklopujete velkým společenstvím věřících. Máte příležitost jít i osaměle a v tichosti rozjímat s Bohem?

Ano, i tyto chvíle se najdou.

Stalo se vám na některém z putování, že jste si řekl, že už nemůžete dál? Obracíte se v takových chvílích na Boha?

Ano, hned druhý den naši pěší pouti do Říma. Bohu jsem v té chvíli upřímně řekl, že jsem ochoten snést tu ostudu, že jsem to vzdal druhý den. A on už více nezádal a já jsem najednou mohl jít dál.

Co pro vás pojmy „pout“ a „cesta“ vlastně znamenají? A našel jste na těch svých něco důležitého pro víru, co jste předtím neměl?

Člověk je v pokušení udělat si z cesty cíl. Když jdete s dobrou partou (Bohu díky jsem s jináčí jít nemusel), vytvoří se nádherné duchovní i přátelské ovzduší. A pak je vám až trochu líto, když se v cí-

Foto © soukromý archiv Mons. Jana Peňáze

Foto © soukromý archiv
Mons. Jana Peňáze

li vaše společenství v tom množství lidí (a někdy i v tom ruchu a hluku) na poutním místě úplně rozpustí. A musíte se ptát sami sebe: A o co ti jde? O ten výkon, o ty zážitky? Anebo o cíl – tedy místo pro děkování i prosby za sebe i za druhé? Jsi tu, tak toho pořádně využij!

A sem si můžeme dosadit pozemské roky jako životní cestu a Boží království jako cíl. V něm se ruchu a hluku bát ne-

musíme, protože to je království spravedlnosti, lásky a pokoje. Počítejme s ním každý den, protože každá cesta potřebuje cíl, i ta naše životní pouť. Jinak jsme jako v manéži, kde kroužíme dokola, v lepším případě bez biče.

Na jakou pouť se chystáte v nejbližší době?

Na zahájení 42. ročníku etapové pěší pouti Levý Hradec – Velehrad. První etapa začíná na Levém Hradci v sobotu 18. února v 9.30 hodin.

O své pouti z Moravy do Cách jste v roce 2007 vydal knihu. Neplánujete obdobný počín i u jiné z vašich cest?

Knížku o pěší pouti do Říma v jubilejním roce jsem sestavil hned po návratu na základě cestovního deníku a dojmů všech šesti poutníků a vyšla v Tiskovém apoštolátu – dnes A.M.I.M.S. Vranov nad Dyjí. Nyní se tam připravuje už její třetí vydání jako vzpomínka na Jubilejní

rok 2000 a pozvánka na ten v roce 2025. Bude k dostání spolu s příštím číslem časopisu *Milujte se!*

Na vašich webových stránkách máte anketu pro čtenáře, kde se ptáte, za co se letos budou nejvíce modlit. Za co se nejméně modlíte vy?

Za víru, naději a lásku a za zdraví těla a spásu duše své i duší svěřených.

Děkuji za rozhovor. Ať Bůh žehná všem Vaším krokům!

Rozmlouval Petr Bobek

Církev má šest nových ctihodných

Papež František schválil vyhlášení dekretů, kterými se uznávají hrdinské ctnosti šesti Božích služebníků, kteří se tak stali ctihodnými. Jsou to Miguel Costa y Llobera, Gaetano Francesco Mauro, Giovanni Barra, Vicente López de Uralde Lazcano, Maria Margherita Diomira od Vtěleného Slova a Bertilla Antoniazzi.

Eucharistická adorace a mariánská úcta

Miguel Costa y Llobera, kanovník katedrálního kostela na Mallorce z pověření svatého Pia X., žil ve Španělsku od druhé poloviny 19. století do prvních dvou desetiletí století minulého. Narodil se ve vznešené a bohaté rodině a stal se knězem i přes počáteční odpor svého otce. Byl vášnivým kazatelem a zpovědníkem, mužem modlitby a básníkem, ale také profesorem církevní archeologie a dějin literatury. Ti, kdo ho znali, jej popisovali jako „*hombre muy piadoso e ilustrado*“. Pilířem jeho duchovního života byla eucharistická adorace a mariánská úcta. Žil s odstupem od vlastnictví pozemských statků, které považoval za prostředek po-

moci chudým. Zvláštní pozornost věnoval nemocným. Zemřel náhle, v pověsti svatosti, roku 1922, když z kazatelny kostela bosých karmelitek na Mallorce pronášel chvalořeč u příležitosti 300. výročí kanonizace svaté Terezie z Avily.

Evangelizátor vesnických obyvatel

Kalábrijec *Gaetano Francesco Mauro*, zakladatel Kongregace venkovských zbožných katechetů v roce 1928, byl diecézním knězem a žil na přelomu 19. a 20. století. Během první světové války působil jako vojenský kaplan ve Furlánsku a po zajetí strávil období věznění v různých rakouských koncentračních táborech, kde onemocněl tuberkulózou. Po návratu do Kalábrie se věnoval zmírňování bídy, nespravedlnosti a náboženské nevědomosti venkovanů evangelizační a humanitární činností a v roce 1925 založil Náboženské sdružení venkovských oratořů (A.R.D.O.R.) pro výuku křesťanské nauky na venkově, jehož sídlo zřídil v bývalém klášteře sv. Františka z Pauly v Montalto Uffugo, o jehož obnovu se zasloužil.

V roce 1943 se Svatý stolec rozhodl spojit mladou Kongregaci venkovských katechetů s Kongregací zbožných dělníků, kterou založil Carlo Carafa v roce 1602: tak vznikla Kongregace venkovských katechetů a zbožných dělníků, která po druhé světové válce zintenzivnila svou misijní činnost na kalábrijském venkově a jejíž generálním představeným byl v roce 1956 jmenován právě Gaetano Francesco Mauro. Ve svých denících popisuje „temnou noc“, formu deprese, kterou prožíval vždy pevně ve víře a s nadějí: duchovní zkoušku, která ho provázela až do jeho posledních dnů.

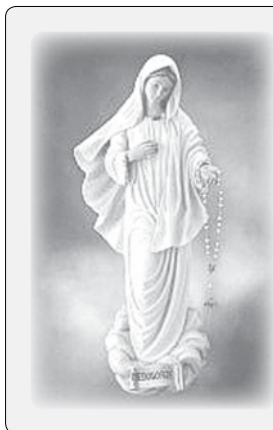
Šťastný kněz

Boží služebník *Giovanni Barra* se narodil v roce 1914 v rolnické rodině v Riva di Pinerolo v Turínském provincii. Jako diecézní kněz, asistent Sdružení katolické akce mládeže, založil v roce 1943 v Pinerolu sekci Italské katolické univerzitní federace (FUCI), kterou vedl až do roku 1965. Liturgie a dobročinnost vždy oživovaly jeho angažovanost v dalších katolických sdruženích. V Prigelatu otevřel „Alpský dům/Casa Alpina“ pro mládež,

místo modlitby a setkávání mladých lidí a rodin během léta. Kněžství vždy prožíval ve spojení s Kristem jako dar od Pána a od roku 1969 byl rektorem semináře pro povolání dospělých v Turíně, kde postavil modlitbu do centra formace seminaristů. Jako bystrý pozorovatel lidské duše měl pro každého slovo naděje. Jako novinář založil několik časopisů a navázal dialog s různými intelektuály. Ve své duchovní závěti napsal: „Když se ohlédnu zpět, cítím, jak se mi v srdci zvedá vlna radosti a vděčnosti. Jsem skutečně kněz, který je se svým kněžstvím spokojen.“ Ani v nemoci nikdy neztratil radost, kterou prožíval jako výraz plnosti života v Bohu.

Svědék pokoje a naděje

Mezi novými ctihodnými je i Boží služebník **Vicente López de Uralde Lazcano**, kněz Montfortské Mariiny společnosti, který žil ve Španělsku v letech 1894–1990. Byl to muž modlitby, hluboce spojený s Pánem, učitel, kaplan a zpovědník, kterého si vážili žáci, bývalí žáci, kněží a další věřící z koleje „San Felipe Neri“ v Cádiz, kde působil 62 let. Byl velmi milován studenty, kterým uměl dodat klid a naději, a nikdy nepřerušil svou pedagogickou činnost, a to ani během ob-

Poselství Královny míru

„Drahé děti! Modlete se se mnou za mír, protože satan si přeje válku a nenávisť v srdcích i v národech. Proto se modlete a obětujte své dny půstem a pokáním, aby vám Bůh dal mír. Budoucnost je na rozcestí, protože moderní člověk si nepřeje Boha. Proto jde lidstvo k propasti. Vy jste, dítko, moje naděje. Modlete se se mnou, aby se uskutečnilo to, co jsem začala ve Fatimě i tady. Modlete se a svědčte o míru ve svém okolí a buďte lidmi míru. Děkuji vám, že jste přijali moji výzvu.“

Medžugorje 25. ledna 2023

čanské války, kdy neváhal bránit studenty koleje před okupací milicí a zachraňovat Eucharistii. Po odchodu do důchodu se pilně věnoval svátosti smíření, ve zpovědnici trávil až osm hodin denně a stal se duchovním vzorem pro město Cádiz.

Účast na bolestech Kristova utrpení

Tiché a učenlivé povahy, oddaná modlitbě a životu v ústraní, se zvláštní láskou k Eucharistii a Panně Marii byla služebnice Boží **Maria Margherita Diomira od Vtěleného Slova**, rozená Maria Allegri, řeholnice z Kongregace Dobrého pastýře, která prožila krátkou pozemskou existen-

ci v letech 1651–1677 v Toskánsku. Aby odčinila své hříchy, podstupovala pokání a umrtvování. Přes silný odpor svého otce vstoupila nejprve postupně do dvou florentských klášterů. Maria Margherita Diomira byla Bohem obohacena mimořádnými duchovními dary, jako jsou prorocství, vidění, extáze, schopnost radit a účastnit se bolesti Kristova utrpení, dokonce přijala též stigmata. Prožívala rovněž období vnitřních muk. Mnoho lidí, včetně šlechticů, kněží a biskupů, k ní přicházelo pro radu a duchovní útěchu. Onemocněla souchotinami, obětovala se Pánu jako oběť lásky a zemřela ve Florencii ve věku pouhých 26 let.

Obětování života a slabosti

Mezi novými ctihodnými je také další žena: laička. Je to služebnice Boží **Bertilla Antoniazziová**, která žila pouhých 20 let v letech 1944–1964 v Benátsku. Již v devíti letech byla přijata do nemocnice ve Vicenze kvůli těžké dušnosti způsobené revmatickou endokarditidou a nemoc ji provázela tak, že byla upoutána na lůžko: obdařena velkou duchovní silou proto pochopila, že jejím posláním je utěšovat trpící a oběti svého života a nemoci přivádět hříšníky a duše blíže k Bohu. Nikdy se neuzavřela do sebe: navázala přátelské vztahy s lékaři a sestrami a intenzivně si dopisovala s ostatními nemocnými. V naprosté důvěře v Boha v modlitbě si nikdy nestěžovala, dokonce ani v posledních dvou letech svého života strávených na lůžku, kdy se objevily proleženiny, selhání srdce a otok plic. Na pouti do Lurd v roce 1963 neprosila Pannu Marii o uzdravení, ale o svatost.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html, 19. 1. 2023 (Redakčně upraveno)

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

ohni. Přinášíš-li tedy svůj dar k oltáři a tam si vzpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech tam svůj dar před oltářem a jdi se napřed smířit se svým bratrem, teprve potom přijď a obětuj svůj dar. Dohodni se rychle se svým protivníkem, dokud jsi s ním na cestě, aby tě tvůj protivník neodevzdal soudci a soudce služebníkoví, a byl bys uvržen do žaláře. Amen, pravím vám: Nevyjdeš odtamtud, dokud nezaplatíš do posledního halíře.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: »Nezcizoložíš!« Ale já vám říkám: Každý, kdo se dívá na ženu se žádostivostí, už s ní zcizoložil ve svém srdci. Svádí-li tě pravě oko, vyloupni ho a odhod' od sebe; neboť je pro tebe lépe, aby jeden z tvých údů přišel nazmar, než aby celé tvoje tělo bylo uvrženo do pekla. A svádí-li tě tvoje pravá ruka, usekni ji a od-

hod' od sebe; neboť je pro tebe lépe, aby jeden z tvých údů přišel nazmar, než aby celé tvoje tělo přišlo do pekla. Také bylo řečeno: »Kdo by se rozváděl se svou ženou, ať jí dá rozlukový list.« Ale já vám říkám: Každý, kdo se rozvede se ženou – mimo případ smilstva – uvádí ji do cizoložství, a kdo se ožení s rozvedenou, dopouští se cizoložství. Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům: »Nebudeš přísahat křivě, ale splníš Pánu svou přísahu.« Ale já vám říkám: Vůbec nepřisahaňte: ani při nebi, protože je to Boží trůn, ani při zemi, protože je to podnož jeho nohou, ani při Jeruzalému, protože je to město velikého krále; ani při své hlavě nepřisahej, protože ani jediný vlas nemůžeš udělat světlým nebo tmavým.

Ale vaše řeč ať je: ano, ano – ne, ne. Co je nad to, je ze Zlého.“

Maminka Markéta (3)

Život matky Dona Boska

Kapitola 2

DÍTĚ V „DOBÁCH SKUPIN MIMO ZÁKON“

První rozhodný a silný křik

Prvního dubna roku 1788 se stala v rodině Occhiena z Capriglia radostná příhoda. Narodilo se jim děťátko, které velice silným a rozhodným tónem křičelo svojí touhou žít. Tomuto silnému křiku s úsměvem naslouchala maminka Dominika. Bylo to šesté stvoření, které darovala svému manželovi Melchiorovi, ale téměř všechny sestřičky a bratříčci (Marie, Julie, Terezie, Jan) se vrátili velice brzy mezi anděly. (Dětská úmrtnost v domech sedláků jakož i v královských domech brala 25 % děti život v prvním roce a dalším 25 % v následujících čtyřech letech.)

Na křtu, který přijala tentýž den, byla dívenka nazvána Markéta, bylo to krásné jméno, velice rozšířené v té době. „Margherita“ znamená „vzácný kámen“ a pro sedláky znamená kopretinu – krásný kvítek s bílými plátky, zářivými a jemnými, které dělají korunku jakoby žlutému slunci. Zatímco kněz lil vodu, aby z ní učinil křesťanku, upřela na ni své vykulené oči její sestra Marianna, které byly tři roky, jediná sestřička, která přežila. Po celý život je bude pojit přátelství a veselost.

Oddíl ruských koní na humně

Mnohem později se Markéta doví, že rok po jejím narození začala Francouzská revoluce, událost, která změnila svět kouzlem tří slov: svoboda, rovnost, bratrství; a stínem gilotiny. Tato revoluce přijde také do její klidné a zapadlé vesničky a starosta bude mít povinnost zapsat jejich manželskou smlouvu s Františkem Boskem ve francouzštině. V devíti letech se doví, že velice mladý francouzský generál Napoleon Bonaparte zabral celý Piemont, přinesl válku a ničení také do okrese Asti, kam Capriglio patřilo. Doba války a odboje bude trvat deset let.

Jedenáctiletá dívenka, když byla poslána hlídat kukuřičné panáky, které schly na slunci, viděla přicházet na humno rus-

ký jezdecký oddíl. Bojovali proti Napoleonovi (podle vojenského řádu všech vojsk „válka se živí válkou“), a tak plenili pole a vesnice. Koně se vrhli na panáky, které Markéta měla hlídat, a začali kukuřičné klasy chroustat svými velkými zuby. Markéta napřed na ně křičela a mávala rukama, aby je vyděsila, a pak se hněvivými slovy obrátila na ty, kterým patřili a kteří vytvořili skupinku a smáli se tomu, jak se rozčiluje. Potom odvážně vzala vidle a přetáhla koně po hřbetě. Potom koně utekli a za nimi utíkali (ze strachu, aby je neztratili) i ti, kteří se o ně starali.

Doba lupičů

V dobách války a odboje se Piemont stal „zemí lupičů“. Markéta, něco málo víc než desetiletá, slyšela svého otce a své strýce mluvit se strachem o těchto mužích bez zákona, kteří si říkali „pomsta za krále“ anebo „pomsta Francouzům“, anebo dokonce „pomsta za papeže“, kteří prolévají krev a vypalovali vesnice.

Z vyprávění, které vždy probíhalo v tichosti (aby děti toho slyšely co nejméně, ale zvědavé děti mají dlouhé uši), se dovidala, že odbojníci zaútočili na Asti, zabili francouzské vojáky, vyplenili kos-

tely, hotely a seminář. Tehdy byl květen roku 1799. Teď francouzští vojáci a kavalérie pořádají hon na odbojníky (kteří po přepadení ihned utekli). Uchytily se na horách, stříleli na ty, co se vzdá-li od jednotky anebo za ní zaostávali, páli-li samoty, zabíjeli také ženy a chlapce. Odbojníci se spojili do zvláštní jednotky vedené jakýmsi Brandou de Lucioni. Da-

li si název „Massa Cristiana“ (Křesťanské sdružení) a žili z přepadení, únosů a pomsty. Ozbrojeni byli v nejlepším případě puškami (bitevními a loveckými), vidlemi, kosami a motykami, útočili na

francouzské vojáky, kdekoli je potkali, a ti zase reagovali tím, že vypalovali vesnice. Lidé utíkali do lesů. Pak se „Massa Christiana“ začala hýbat směrem k Turínu, aby jej „osvobodila“, ale všude vzbuzovala hrůzu. Nikdo nechtěl mít krvavé odbojníky jako své spojence. Jenom několik let potom byl Branda zatčen a uvězněn. Některé bandy pokračovaly v řádění na hranicích mezi Piemontem a Ligurií.

Piemont se stává Francií

V roce 1801 prohlásil Napoleon Piemont za „vojenskou divizi Francie“, rozdělenou do šesti departmentů. Zavedl francouzský jazyk a francouzské zákony. Markéta viděla z Capriglia odcházet první mladé lidi „povolané“ do francouzského vojska. V roce 1812, když tehdy měla 24 let, jich viděla odcházet mnoho, ale viděla i jejich zarmoucené rodiny. Byli „povoláni“ Napoleonem pro expedici proti Rusku. Napoleon vpadl do této vzdálené a tajemné země v čele největšího vojska všech dob. V tuhé zimě u Moskvy to však byla velice těžká porážka a začal katastrofální ústup. Napoleon viděl kolem sebe umírat 600 000 lidí a mezi nimi bylo i 25 000 Italů.

(Pokračování)

Redakčně upraveno

Pramen: BOSCO T., Maminka Markéta, Život matky Dona Boska.

Překlad P. Jan Ihnát.

Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2006.

(Kniha je vyprodaná.)

Pondělí 13. 2. 2023

6:05 Biblická studna: S Jirím Benešem **7:10** V pohorách po horách: Vír – Via ferrata (Drahanská vrchovina) **7:20** Bělorusko: Semínka víry **7:55** Výpravy do divočiny: Změny klimatu **9:10** Můj chrám: Jirí Suchý, Praha-Spořilov, kostel sv. Anežky české **9:35** Outdoor Films s Miloslavem Stinglem (10. díl): Neustále ve spisovatelské pubertě **11:05** Na hlibinu (5. díl): Série vyučování na podnetné témy **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Příběhy odvahy a víry: Popraviště Butovo (1. díl): Ruská Golgota **13:15** Hlubinami vesmíru s doc. Güntherem Kletetschkou: Geofyzika těles Sluneční soustavy a WEBB **14:05** Když bolí duše **15:10** 100 let na Svatém Hostýně: Sto let od korunovace milostné sochy Panny Marie Svatohostýnské **16:05** V souvislostech **16:25** V pohorách po horách: Vozka – Hrubý Jeseník **16:35** Noční univerzita: P. Marek Orko Vácha – Poselství encykliky Laudato sii **18:05** Sedmihlásky (89. díl): Cantilena sacrae Bohemicae **18:10** Příběhy z Dobré Knihy: Povolání celníka Matouše **18:20** Nebe nad hlavou **18:35** Ivan Mládek Banjo Band na Mohelnickém dostavníku **19:00** Nic než národopis **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Dům ze skla? [L] **21:35** ARTBITR – Kulturní magazín: Cyklus Jeruzalém méně známý [P] **21:50** Kulatý stůl: Manželství nejen v dnešním světě **23:10** Goralská obec Čierne **0:15** Večer chval (98. díl): Večer svědectví – předprogram Godzone Tour **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 14. 2. 2023

6:05 Biblická studna: S Pavlem Hoškem **7:10** Pěšky hezky česky: Svatojakubská cesta **7:35** Absolventský koncert Luhačovice 2009 **9:10** V souvislostech **9:30** Na křídlech andělů **9:55** Noční univerzita: Závadek věčnosti **10:35** Mezi pražci (113. díl): Únor 2023 **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Libérie – Sen krejčího **13:20** V pohorách po horách: Boubín – Šumava **13:30** Malý Cambridge **14:05** Noemova pošta: Únor 2023 **15:10** Příběhy psané životem: Rozvod **16:05** Muzikanti, hrajte **16:40** Jak si mě našel Antonín z Padovy **17:20** Libanon – Sedm sekund [P] **18:05** Sedmihlásky (89. díl): Cantilena sacrae Bohemicae **18:10** Příběhy z Dobré Knihy: Vyslání dvanácti apoštolů **18:20** Bratr oheň: Protest proti řádovým pravidlům **18:50** Animované biblické příběhy: Narodil se Král **19:20** Dědek a jeho kreslený svět: Malý a vražedný **19:25** Zpravodajské Noeviny: 14. 2. 2023 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Buon giorno s Františkem [L] **21:10** Poutníci času **21:25** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Jeruzalém a Gaza **22:20** Koncert k počtě sv. Jana Sarkandra: Zámek Holešov **23:45** Terra Santa News: 8. 2. 2023 **0:05** Sním s Ním **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 15. 2. 2023

6:05 Biblická studna **7:10** Zpravodajské Noeviny: 14. 2. 2023 **7:30** Příběhy odvahy a víry: Popraviště Butovo (1. díl): Ruská Golgota **8:00** Dědek a jeho kreslený svět: Madam závist **8:05** Mezi pražci (113. díl): Únor 2023 **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:00** V pohorách po horách: Hruboskalsko **10:10** Noční univerzita: P. Marek Orko Vácha – Poselství encykliky Laudato sii **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Neřež na Folkových práz-

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

ninách **14:00** Dům ze skla? **15:05** Na půli cesty **15:35** Zpravodajské Noeviny: 14. 2. 2023 **16:00** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře **17:25** Smírčí kříž **18:05** Sedmihlásky (89. díl): Cantilena sacrae Bohemicae **18:10** Strýček Emu: Valentýn **18:20** Příběhy z Dobré Knihy: Vzkříšení Naimského mládence **18:30** Pole mládenství **19:25** Terra Santa News: 15. 2. 2023 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Večer chval: Modlitba a chvála – Boršice [P] **21:05** Noční univerzita: Konec času [P] **22:30** Generální audience papeže Františka **22:50** Tiché hrozby – Zemětrésné roje **23:20** Libérie – Sen krejčího **23:55** Smlouva lásky **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 16. 2. 2023

6:05 Biblická studna: S Marií Pitterovou OP **7:05** Štětcem a píšťalou **7:25** Libanon – Sedm sekund **8:00** Terra Santa News: 15. 2. 2023 **8:20** Poutníci času **8:35** Zachraňme kostely: Kostel svatého Víta v Zahrádce **9:10** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Jeruzalém a Gaza **10:00** Kulatý stůl: Manželství nejen v dnešním světě **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** O kom, o čem: O tvorbě Bukovinských Slováků **13:10** Vitráže v kapli Ducha Svatého **13:35** Generální audience papeže Františka **14:05** Jitka Molavcová – Láska to (ne)jsou jen písmena: Recitál – cyklus komorních koncertů **15:30** Turzovka **16:00** Zpravodajské Noeviny: 14. 2. 2023 **16:20** Viac ako pieseň (5. díl): Lucia Launerová a pieseň Můj Abba **16:35** Grotoska Harolda Loyda: O patro výš **18:05** Sedmihlásky (89. díl): Cantilena sacrae Bohemicae **18:10** Ovečky: 7. neděle v mezidobí [P] **18:35** Příběhy z Dobré Knihy: Kající hříšnice **18:45** Folkové prázdniny 2016 **19:25** Čalantika [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Cvrlikání (95. díl): Kluk z Husovky (Kuba Horák) [L] **21:35** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: František Wiendl [P] **21:55** Pod lampou [P] **0:00** Letem jazzem (5. díl): Jazzové přesahy **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 17. 2. 2023

6:05 Biblická studna: S Danielem Ženatým **7:10** Klávesové nástroje v proměnách staletí: Podzemní festival duchovní hudby 2019 **8:20** Guatemala – Lidé kukuřičných polí **8:50** Dědek a jeho kreslený svět: Svěrák jedinečnosti **9:10** ARTBITR – Kulturní magazín: Cyklus Jeruzalém méně známý **9:20** Harfa Noemova (20. díl) **9:45** Setkání: Pavel Klíma – kostel Nejsvětější Trojice v Malšicích **9:55** Dům ze skla? **11:00** Kaplani naděje: Ondřej Doskočil a Ludmila Michalová Mikšíková **11:10** Toulky po Slovensku – Kremnica **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Ivan Mládek Banjo Band na Mohelnickém dostavníku **13:15** Stíny

nad Libavou **14:05** Výpravy do divočiny: Výzkum ledovců **15:05** Duchovní malby: Blahoslavená Panna Maria **15:30** Dokořán: S Janem Přeučilem **16:20** Mezi pražci (113. díl): Únor 2023 **17:05** Buon giorno s Františkem **18:05** Sedmihlásky (89. díl): Cantilena sacrae Bohemicae **18:10** Příběhy z Dobré Knihy: Podobenství o rozséváči **18:20** Rok 2022 s papežem Františkem **19:05** O zaniklé Karvinné **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Kulatý stůl: Kult osobnosti? [L] **21:55** V pohorách po horách: Boží hora – Žulovská pahorkatina **22:05** Poletuchy: Na skok do Lednice **22:50** Jak potkávat svět: S Bohdanem Mikoláškem **0:15** Setkání s Václavem Hudečkem (1. díl): 39. ročník MF Pardubické hudební jaro **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 18. 2. 2023

6:05 Biblická studna: S doc. Ing. Bohdanem Hrobčákem, PhD. M.A. **7:05** Chorvatsko – Moje modliteb **7:35** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: František Wiendl **7:55** Sedmihlásky (89. díl): Cantilena sacrae Bohemicae **8:00** Animované biblické příběhy: Narodil se Král **8:25** Ovečky: 7. neděle v mezidobí **8:50** Strýček Emu: Valentýn **9:00** Bratr oheň: Protest proti řádovým pravidlům **9:40** Dobrodružství před kamerou **10:40** Noční univerzita: Milan Michalko – Tři zbraně ženy **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini [P] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svaté z Hory Blahoslavenství **13:20** Pod lampou **15:25** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Z Východu na Západ **16:20** Jak ji znáte?: MFF Strážnice 2021 **18:00** Slovo na neděli: 7. neděle v mezidobí [P] **18:20** Příběhy odvahy a víry: Monstrprocesy (2. díl): Fraška spravedlnosti **18:50** Setkání s Komenským – Alfred Strejček **19:25** V souvislostech [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:20** Slavnostní vyhlášení vítězů XX. Mezinárodního festivalu outdoorových filmů **22:25** Nostalgie: Andrej Tarkovskij **0:40** Generace naděje: Příběhy dětí Mary's Meals **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 19. 2. 2023

6:05 Biblická studna **7:05** Ghana – Město Boží **7:35** Můj chrám: Pavel Bratinka, disident a politik, kostel sv. Václava v Praze-Dejvicích **7:55** Grotosky Laurela a Hardyho: Představení **8:25** Slovo na neděli: 7. neděle v mezidobí **8:45** Čalantika **9:10** Cvrlikání (95. díl): Kluk z Husovky (Kuba Horák) **10:30** Mše svatá [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:20** Muzikanti, hrajte **14:00** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Z Východu na Západ **14:55** Nostalgie: Andrej Tarkovskij **17:10** Tichý hlas pod věží: Čáslav – město Panny Marie **17:30** Setkání: Eva Rajchmanová – Slovácká chalupa v Dolních Bojanovicích **17:40** ARTBITR – Kulturní magazín: Cyklus Jeruzalém méně známý **18:00** Sedmihlásky (115. díl): Zastav se, slunéčko **18:05** Ovečky: 7. neděle v mezidobí **18:30** Animované biblické příběhy: Ježíš, Syn Boží **19:00** Strýček Emu: Lyže, brusle a sáňky [P] **19:10** Bratr oheň: Antonínovy povinnosti [P] **19:40** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Dokořán: S Monikou Absolonovou [P] **21:10** Toufar **22:15** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: František Wiendl **22:35** Buon giorno s Františkem **23:15** Libanon – Sedm sekund **23:45** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:05** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **0:45** Být ta-nečnicí **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 13. 2. o 16:05 hod.: Pod javiskom

Herečkou je preto, lebo jeden život jej je málo. Má rada dážd' a letnú búрку, hory i motorky. Žlté kreslo v relácii Pod javiskom tentokrát obsadí energická Jana Hubinská. Okrem iného rozpovie, ako ju počas materskej dovolenky živilo bábkové divadlo.

Utorok 14. 2. o 20:20 hod.: Na ceste v rodine (Veľká rodina – radostné zdieľanie a služba)

Manželia Ján a Janka Maníkovci, majú spolu 11 detí, z toho 9 žijúcich. To najzaujímavejšie, čo si vo svojej rodine cenia – je radosť zo spoločného zdieľania a služby v spoločenstve.

Streda 15. 2. o 16:15 hod.: Peter medzi nami (Generálna audiencia: Modlitba so Svätým písmom)

Vo svojom cykle katechéz o modlitbe inšpirovanej Svätým písmom Svätý otec otvoril kapitolu o modlitbe podľa Žalмов.

Štvrtok 16. 2. o 17:05 hod.: Svätá omša zblízka

Vedeli ste, čo presne znamená slovo „Aleluja“ a ako je úzko späté s chvá-

lospevom „Glória“? Prečo sa pri slávnostných liturgiách incenzuje evanjeliár a kto môže prednášať na svätej omši evanjelium? Toto všetko sa dozviete v dvanástom pokračovaní relácie Svätá omša zblízka.

Piatok 17. 2. o 20:40 hod.: Svätá Terézia z Ánd

Dokumentárny film približuje život a spiritualitu Juanity Fernández Solarovej, známej aj ako sv. Terézia od Ježiša z Los Andes. Stala sa prvou sväticou z Čile.

Sobota 18. 2. o 20:30 hod.: Viera, nádej, láska (film)

Niekedy jediné, čo potrebujeme, je viera, trochu nádeje a veľmi veľa lásky. Viera, nádej a láska, romantická komédia.

Nedeľa 19. 2. o 20:35 hod.:

Prorocká encyklika Humanae vitae

Dokument prináša pohľad rôznych medzinárodných odborníkov na dnešnú spoločnosť, ktorá nerešpektovala varovania pápeža Pavla VI. ...

SMÍRNÁ A DĚKOVNÁ POUŤ DO PRAHY – „SRDCE PRO EVROPU“

Diecézní poutní centrum královéhradecké diecézy pripravilo na Světový den nemocných v sobotu 11. února 2023 pouť do Prahy. Setkání a zahájení je v Praze na Hradčanském náměstí před budovou arcibiskupství pražského v 10.00 hodin.

Pobožnost k našim národním patronům bude v katedrále sv. Víta, Václava, Vojtěcha a Panny Marie od 10.30 hodin – modlitby za Evropu a společnou synodální cestu opřenou o křesťanské kořeny Evropy. Ve 13.00 hodin bude mše svatá v kostele Panny Marie Vítězné na Malé Straně a pobožnost k Pražskému Jezulátku. Zakončení je připraveno na Staroměstském náměstí u Mariánského sloupu v 15 hodin – modlitba korunky k Božimu Milosrdenství za všechny nemocné.

Mons. Pavel Dokládal, poutní centrum

BREVIÁŘ PRO LAIKY

11. – 18. ÚNORA 2023

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 12. 2.		PO 13. 2.		ÚT 14. 2.		ST 15. 2.		ČT 16. 2.		PÁ 17. 2.		SO 18. 2.			
Antifona	919	1029	934	1045	949	1061	964	1077	980	1096	996	1113	1666	1883		
Žalm	784	883	783	881	783	881	784	883	784	883	784	883	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	920	1029	935	1045	949	1062	964	1078	981	1096	997	1114	1666	1883		
Antifony	920	1030	935	1046	950	1062	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132		
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132		
Krátké čtení a zpěv	923	1033	938	1049	953	1066	969	1083	985	1101	1001	1118	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	693	783	939	1050	953	1066	969	1083	985	1101	1308	1452	1669	1886		
Prosby	924	1034	939	1050	953	1066	969	1084	985	1101	1002	1119	1655	1886		
Závěrečná modlitba	693	783	939	1050	954	1067	970	1084	986	1102	1308	1452	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	925	1035	940	1051	954	1067	970	1085	986	1103	1003	1120	1018	1137		
Antifony	925	1036	940	1051	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Krátké čtení	927	1038	943	1054	957	1070	973	1088	989	1106	1006	1124	1021	1141		
Závěrečná modlitba	693	783	943	1054	957	1071	973	1088	990	1106	1006	1124	1022	1141		
Nešpory:																
	SO 11. 2.															
Hymnus	915	1024	929	1039	944	1056	959	1072	975	1090	991	1108	1008	1125	1024	1143
Antifony	916	1025	929	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126	1025	1144
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126	1025	1144
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	947	1060	962	1076	979	1094	995	1112	1011	1129	1027	1146
Ant. ke kant. P. M.	693	782	694	783	948	1060	962	1076	979	1094	995	1112	1011	1452	694	784
Prosby	918	1028	933	1044	948	1060	963	1076	979	1095	995	1112	1011	1129	1028	1147
Záv. modlitba	693	783	693	783	948	1061	963	1077	980	1095	996	1113	1308	1452	695	784
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Nedeľa 12. 2. – 6. nedeľa v mezidobí

1. čt.: Sir 15,16–21 (řec. 15–20)
 Ž 119(118),1–2.4–5.17–18.33–34

Odp.: 1b (*Blaze těm, kdo kráčeji v zákoně Hospodinově.*)

2. čt.: 1 Kor 2,6–10

Ev.: Mt 5,17–37

Pondělí 13. 2. – ferie

1. čt.: Gn 4,1–15.25

Ž 50(49),1+8.16bc–17.20–21

Odp.: 14a (*Přinášej Bohu obět chvály.*)

Ev.: Mk 8,11–13

Úterý 14. 2. – ferie

1. čt.: Gn 6,5–8; 7,1–5.10

Ž 29(28),1a+2.3ac–4.3b+9b–10

Odp.: 11b (*Hospodin dá požehnání a pokoj svému lidu.*)

Ev.: Mk 8,14–21

Streda 15. 2. – ferie

(v pražské arcidiecézi: nezávazná památka bl. Bedřicha Bachsteina a druhý)

1. čt.: Gn 8,6–13.20–22

Ž 116B(115),12–13.14–15.18–19

Odp.: 17a (*Přinesu ti obět díky, Hospodine. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Mk 8,22–26

Čtvrtok 16. 2. – ferie

1. čt.: Gn 9,1–13

Ž 102(101),16–18.19–21.29+22–23

Odp.: 20b (*Hospodin popatřil z nebe na zem.*)

Ev.: Mk 8,27–33

Pátek 17. 2. – nezávazná památka sv. Alexia a druhý

1. čt.: Gn 11,1–9

Ž 33(32),10–11.12–13.14–15

Odp.: 12b (*Blaze lidu, který si Hospodin vyvolil za svůj majetek.*)

Ev.: Mk 8,34–9,1

Sobota 18. 2. – nezávazná sobotní památka Panny Marie

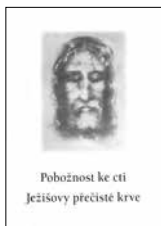
1. čt.: Žid 11,1–7

Ž 145(144),2–3.4–5.10–11

Odp.: 1b (*Budu velebit tvé jméno, Bože, po všechny věky.*)

Ev.: Mk 9,2–13

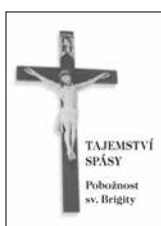
NEJEN PRO BLÍŽÍCÍ SE DOBU POSTNÍ

POBOŽNOST KE CTI JEŽÍŠOVY PŘECISTĚ KRVE

Těm, kdo se po 12 roků denně pomodlí sedmkrát *Otče náš* a *Zdrávas, Maria* ke cti Ježíšovy přecistě krve, slíbil Božský Spasitel udělit veliké milosti. Toto zaslíbení, které obdržela sv. Brigita, bylo potvrzeno papežem Inocencem X. Modlitby *Otče náš* a *Zdrávas, Maria* jsou v pobožnosti doplněny sedmi krátkými modlitbami. Pobožnost schválila Svatá kongregace *Sacro Collegio de propaganda fide* a papež Klement XII.

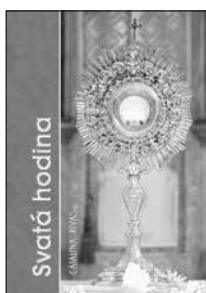
Malice cyrilometodějská s. r. o. • Druhé vydání
Brož., A6, 16 stran, 19 Kč

TAJEMSTVÍ SPÁSY • POBOŽNOST K SV. BRIGITĚ

15 modliteb vztahujících se k umučení a všem ranám Krista, které zjevil svatě Brigitě Švédské náš Pán v kostele sv. Pavla v Římě.

Malice cyrilometodějská s. r. o. • V MCM vydání druhé • Brož., A6, 32 stran, 19 Kč

SVATÁ HODINA

Catalina Rivas • Přeloženo z angličtiny s přihlédnutím ke španělskému originálu • Úvod Monsignor *René Fernández Apaza, arcibiskup z Cochabamby*

Pán Ježíš apoštoly v Getsemanské zahradě napomíná: „Což jste nemohli jednu hodinu se mnou bdít“? Tato knížka obsa-

huje modlitby pro tuto svatou hodinu během adorace, které obdržela bolivijská mystička *Catalina Rivas* v soukromém zjevení Pána Ježíše a Panny Marie. Čtenář má možnost láskyplně bdít s Pánem Ježíšem ve spojení s Pannou Marií, která nejdříve setrvala v rozjímání nad životem, smrtí a zmrtvýchvstáním svého Syna a našeho Pána Ježíše Krista.

Malice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A6, 32 stran, 43 Kč

UMUČENÍ

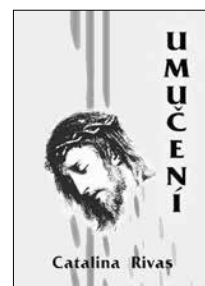
Catalina Rivas • Z angličtiny přeložila *Mgr. Radmila Válková*

Bolivijská mystička *Catalina Rivas* byla v první polovině 90. let 20. století vyvolena samotným Ježíšem, aby skrze ni předával světu svá poselství lásky a milosrdenství. Nazývá ji „svou sekretářkou“ a ona zapisuje to, co jí Ježíš diktuje. V krátké době 15 dnů napsala *Catalina* tři rozsáhlé deníky velké duchovní hloubky, ačkoliv nemá ani středoškolské, ani teologické vzdělání. Všechny její zápisky byly shromážděny do osmi knih, které obdržely 2. dubna 1998 imprimatur arcibiskupa v Cochabambě, Mons. Reného Fernandez Apazy. Od roku 1994 je *Catalina Rivas* nositelkou stigmat, která se otevírají vždy na Velký pátek. Brožura obsahuje Ježíšovo poselství o jeho výkupném utrpení od poslední večeře až po zmrtvýchvstání. Následuje krátké vyznání, diktované Bohem Otcem, o nekonečné Lásce k Synu. Na závěr jsou připojena slova Svaté Matky, ve kterých je vyličeeno utrpení Panny Marie.

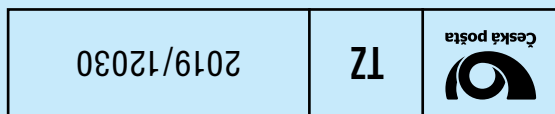
Malice cyrilometodějská s. r. o.

Druhé vydání

Brož., A5, 64 stran, 67 Kč

Objednávky knih - tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc

SVĚTLO - týdeník Malice cyrilometodějské, spolku. Vydává Malice cyrilometodějská, spolek, Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Malice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Setředaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; podávání novinových zásilek Registrční značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.